Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie

Wydział Informatyki, Elektroniki i Telekomunikacji

Sterownik Kotła Centralnego Ogrzewania

Kierunek, rok studiów:

Informatyka, IV rok

Przedmiot:

Systemy czasu rzeczywistego

Prowadzący:

dr inż. Michał Turek

Autorzy:

Jakub Tokaj Aleksander Żarnowski

1. Wizja projektu

Celem projektu jest stworzenie modelu systemu czasu rzeczywistego, używając narzędzia IBM Rhapsody.

W ramach projektu ma powstać produkt, symulujący działanie sterownika kotła centralnego ogrzewania. Wzorem produktu finalnego jest urządzenie firmy JUMAR - Regulator temperatury REG-02, którego dokumentacja dostępna jest pod adresem http://www.ju-mar.eu/myfiles/Manual/Instrukcja%20REG-02.pdf.

Regulator firmy JUMAR przeznaczony jest do regulacji temperatury wody w kotle grzewczym opalanym paliwem stałym przy użyciu wentylatora i zmiany jego prędkości obrotowej. Dzięki dobowemu zegarowi możliwe jest obniżanie temperatury w okresie mniejszego zapotrzebowania na energie cieplną. W skład produktu REG-02 wchodzą:

- jednostka sterująca
- tachometr
- czujnik temperatury wody w kotle grzewczym
- wyświetlacz
- zegar
- pompa centralnego ogrzewania

Urządzenie firmy JUMAR pozwala na ustalenie:

- zadanej temperatury wody w kotle grzewczym (1-99 °C)
- maksymalnych obrotów wentylatora (30-99 %)
- szybkości przyrostu temperatury (1-99 °C/h) aby energia była w jak największym stopniu przekazana wodzie grzewczej, a nie wydmuchana w komin
- minimalnych obrotów wentylatora (5-30 %) wartość do której zmniejsza się prędkość obrotowa wentylatora po rozgrzaniu wody do wartości zadanej
- histerezy (1-5 °C) wartości o jaką musi spaść temperatura wody w kotle grzewczym, aby uruchomić pełną moc wentylatora
- pilnowania kotła przed wychłodzeniem wartość typu true/false gdy przy pracy wiatraka na maksymalnych obrotach przez 30 minut nie wzrośnie temperatura wody, wentylator przejdzie w stan obrotów minimalnych
- godzin początku i wyłączenia obniżenia temperatury (0-23) pozwala na obniżenie temperatury wody grzewczej w okresie np. nocnym
- wartości obniżenia temperatury według zegara (0-20 °C) wartość o jaka obniży sie docelowa temperatura wody w kotle grzewczym w okresie obniżenia temperatury
- wartość obniżenia temperatury według termostatu pokojowego (0-20 °C) wartość o
  jaka obniży sie docelowa temperatura wody w kotle grzewczym w gdy termostat
  prześle informację o osiągnięciu temperatury ustawionej na nim jako docelowa
- ręczne włączenie lub wyłączenie wentylatora

Postanowiliśmy dodatkowo wzbogacić nasz projekt o termostat pokojowy, za pomoc którego można informować urządzenie, że temperatura w pomieszczeniu jest zgodna z ustawieniami termostatu. Nie znając dokładnie budowy wewnętrznej urządzenia stworzyliśmy dodatkowe 3 moduły:

- wyświetlacz LCD odpowiada za sterowanie wyświetlaniem odpowiednich danych, obsługę menu
- CPU jednostka sterująca wentylatorem na podstawie sygnałów z sensorów decyduje z jaką prędkością powinien działać wentylator
- dispatcher odpowiada za komunikację pomiędzy czujnikami dostępnymi w urządzeniu a wyświetlaczem i CPU, centralna jednostka w urządzeniu

2. Opis wymagań stawianych systemowi

Po przeanalizowaniu dokumentacji regulatora REG-02 oraz wzięciu pod uwagę naszych pomysłów, stworzyliśmy następującą listę funkcjonalności:

- ustawianie temperatury wody w kotle w trybie pracy normalnej oraz o obniżonej wartości
- regulacja szybkości przyrostu temperatury
- ustawianie normalnej oraz minimalnej prędkości obrotowej wentylatora
- pilnowanie kotła przed wychłodzeniem
- ustawianie czasu początku i wyłączenia okresu obniżonej temperatury
- włączanie obniżonej temperatury na podstawie termostatu pokojowego
- ustawianie poziomu wewnętrznego sprzężenia regulatora
- sterowanie pompą centralnego ogrzewania

3. Przypadki użycia

Przypadek użycia	Ustawienie temperatury wody	
Krótki opis	Zmiana zadanej wartości temperatury wody grzewczej	
Warunki wstępne	Wyświetlacz pokazuje aktualną temperaturę wody	
Przepływ główny:		
1) Użytkownik wciska <i>Plus/Minus</i> , aby zwiększyć/zmniejszyć zadaną wartość		
temperatury wody,		
2) System zmienia	2) System zmienia wartość oraz od razu ją zapamiętuje.	

Przypadek użycia	Włączenie wentylatora
Krótki opis	Użytkownik chce włączyć wentylator.
Warunki wstępne	Wentylator jest włączony

Przepływ główny:

- 1) Użytkownik wciska przycisk Fan.
- 2) System włącza wentylator.
- 3) System zapal diodę FAN_LED sygnalizującą pracę wentylatora
- 4) System gasi diodę FAN_OFF_LED sygnalizującą wyłączenie wentylatora.

Przypadek użycia	Włączenie wentylatora
Krótki opis	Użytkownik chce włączyć wentylator.
Warunki wstępne	Brak

Przepływ główny:

- 1) Użytkownik wciska przycisk Fan.
- 2) System wyłącza wentylator.
- 3) System zapal diodę FAN_LED sygnalizującą pracę wentylatora
- 4) System gasi diodę FAN_OFF_LED sygnalizującą wyłączenie wentylatora.

Przypadek użycia	Zmiana obrotów wentylatora
Krótki opis	Użytkownik chce zmienić maksymalne obroty wentylatora
Warunki wstępne	Wyświetlacz pokazuje aktualną temperaturę wody

Przepływ główny:

- 1) Użytkownik raz wciska przycisk MENU
- 2) System wyświetla wartość parametry Po
- 3) Użytkownik wciskając przycisk *Plus* lub *Minus* zwiększa lub zmniejsza ustawioną wartość maksymalnych obrotów wentylatora

Przypadek użycia	Ustawienie zegara
Krótki opis	Użytkownik chce zmienić aktualnie ustawioną godzinę lub minutę
Warunki wstępne	Wyświetlacz pokazuje aktualną temperaturę wody

Przepływ główny:

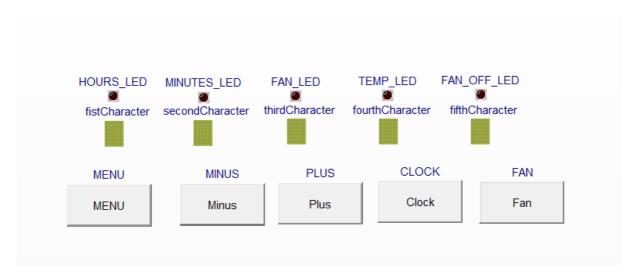
- 1) Użytkownik wciska przycisk Clock.
- 2) System zapala diodę *MINUTES_LED* informującą, że obecnie ustawianą wartością są minuty.
- 3) Użytkownik wciskając przycisk Plus lub Minus
- 4) System zwiększa lub zmniejsza liczbę minut.
- 5) Użytkownik wciska drugi raz przycisk *Clock.*
- 6) System zapala diodę HOURS_LED informującą o ustawianiu godzin.
- 7) Użytkownik wciskając przycisk Plus lub Minus
- 8) System zwiększa lub zmniejsza liczbę godzin.

Przypadek użycia	Ustawienie parametrów
Krótki opis	Użytkownik chce zmienić ustawienie pozostałych dostępnych
	parametrów
Rozszerza	Zmiana obrotów wentylatora

Przepływ główny:

- 1) Następne wciśnięcia przycisku MENU powoduje przejście do ustawień kolejnych parametrów:
  - minimalne obroty wentylatora
  - godzina początku obniżenia temperatury
  - godzina wyłączenia obniżenia temperatury
  - wartość obniżenia temperatury według Zegara
  - wartość obniżenia temperatury według termostatu pokojowego
  - pilnowanie kotła przed wychłodzeniem
  - szybkość przyrostu temperatury
  - histereza
  - powrót do pokazywania aktualnej temperatury wody w kotle
- 2) Użytkownik wciska Plus lub Minus.
- 3) System zwiększa lub zmniejsza wartość parametru.

4. Interfejs użytkownika

5. Architektura systemu

System zbudowany jest z 7 modułów:

- Dispatcher
- LCDDisplay
- CPU
- CLock
- ExternalThermomether
- Tachometer
- WaterTemperatureSensor

Centralnym elementem systemu jest Dispatcher rozporządzający tym, gdzie kolejne zdarzenia mają trafić. Jest pośrednikiem w łączności między czujnikami, sterownikiem wyświetlacza oraz jednostką sterującą wiatrakiem. CPU na podstawie ustawionych parametrów zmienia tryb pracy wiatraka - zmniejsza lub zwiększa jego prędkość obrotową. Sterownik wyświetlacza otrzymując kolejne zdarzenia wyświetla wartości parametrów, lub przesłane z czujników na wyświetlaczu.

